

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18926
Tarih : 16.02.2026

10/4373

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Japonya'da gözaltında bulunduğu sırada şüpheli şekilde yaşamını yitiren Hakkârili Kürt senarist ve oyuncu Murat Çiçek'in ölümü; yaşam hakkının korunması, devlet gözetimi altında meydana gelen ölümlerin etkin ve bağımsız biçimde soruşturulması, konsolosluk güvencelerinin işletilmesi, uluslararası insan hakları yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve yurt dışında bulunan yurttaşların haklarının korunması bakımından ciddi soru işaretlerini beraberinde getirmiştir. Olayın meydana geliş biçiminin, gözaltı sürecinin, yaşamını yitirmesine kadar geçen zaman diliminde gerçekleşen işlemlerin, ölüm nedeninin, yürütülen adli ve diplomatik süreçlerin, olası ihmal veya sorumlulukların ve soruşturmanın uluslararası insan hakları standartlarına uygun yürütülüp yürütülmediğinin bütün yönleriyle araştırılması; Murat Çiçek'in şüpheli şekilde yaşamını yitirmesine ilişkin tüm belirsizliklerin giderilmesi, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması ve benzer hak ihlallerinin önlenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların değerlendirilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Japonya'da yaşayan Hakkârili Kürt senarist ve oyuncu Murat Çiçek'in, 25 Haziran 2026 tarihinde geçirdiği maddi hasarlı bir trafik kazasının ardından gözaltına alınması ve 3 Temmuz 2026 tarihinde gözaltında şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmesi, devlet gözetimi altında gerçekleşen ve bütün yönleriyle aydınlatılması gereken şüpheli bir ölüm olarak kamu vicdanında derin kaygılara neden olmuştur. Kamuoyuna yansıyan bilgiler; gözaltı süreci, iletişim hakkının kullanımı, sağlık hizmetlerine erişim, ölümün gerçekleşme koşulları ve yürütülen soruşturmanın kapsamına ilişkin çok sayıda belirsizliği beraberinde getirmektedir.

Edinilen bilgilere göre Murat Çiçek, gözaltına alınmasının ardından dış dünya ile iletişim kuramamış; ailesi ve yakınları günler boyunca kendisine ulaşamamış, ölüm haberi ise olaydan günler sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin Japonya'daki diplomatik temsilciliği aracılığıyla aileye iletilmiştir. Ölüm nedeni, gözaltı sürecinde yaşananlara ilişkin resmi kayıtlar, sağlık raporları, otopsi bulguları ve soruşturmanın seyri konusunda kamuoyunu tatmin edecek düzeyde şeffaf bir açıklama yapılmamış olması, olayın tüm yönleriyle açıklığa kavuşturulmasını zorunlu kılmaktadır.

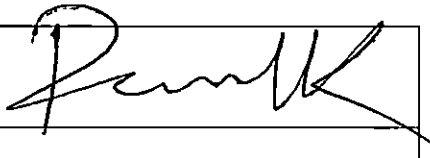
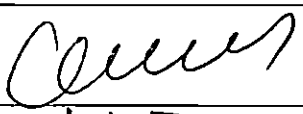
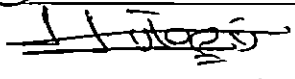
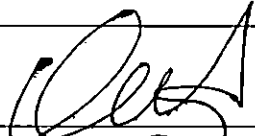
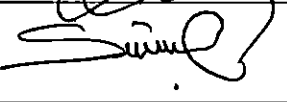
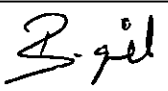
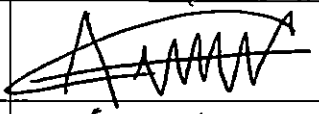
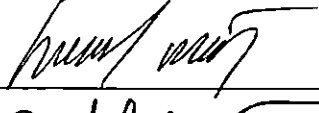
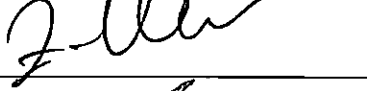
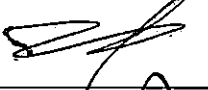
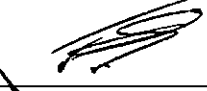
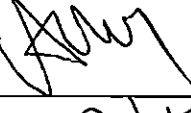
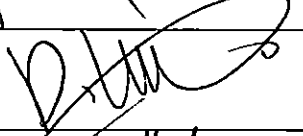
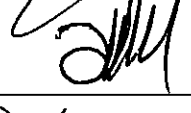
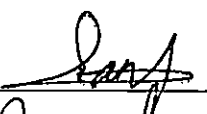
Devlet gözetiminde meydana gelen her şüpheli ölüm, yaşam hakkının korunmasına ilişkin pozitif yükümlülükler kapsamında etkili, bağımsız, tarafsız ve şeffaf bir soruşturmayı gerektirir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2'nci maddesi, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi, İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamele ya da Cezaya Karşı Sözleşme, Mandela Kuralları ile Hukuka Aykırı Ölümün Etkili Soruşturulmasına İlişkin Minnesota Protokolü; devlet gözetiminde meydana gelen ölümlerde maddi gerçeğin bütün yönleriyle ortaya çıkarılmasını, delillerin korunmasını, kamu görevlilerinin olası eylem veya ihmallerinin araştırılmasını ve cezasızlığa yol açmayacak etkili soruşturma mekanizmalarının işletilmesini devletlerin temel yükümlülüğü olarak düzenlemektedir.

Bunun yanında, 1963 tarihli Viyana Konsolosluk İlişkileri Sözleşmesi uyarınca gözaltına alınan yabancı ülke yurttaşlarının konsolosluk makamlarına erişim hakkı uluslararası hukukun temel güvencelerinden biridir. Bu kapsamda Türkiye Cumhuriyeti'nin diplomatik temsilciliklerinin süreçten hangi aşamada haberdar edildiği, Murat Çiçek ile konsolosluk görevlileri arasında görüşme sağlanıp sağlanmadığı, ölüm gerçekleşmeden önce ve sonrasında hangi diplomatik ve hukuki girişimlerin yürütüldüğü ile Japon makamlarından hangi bilgi ve belgelerin talep edildiği kamuoyunca bilinmemektedir.

Diğer taraftan Japonya'da yaşayan Kürt halkının ve çeşitli insan hakları kuruluşlarının, olayın son dönemde Kürtlere yönelik artan ayrımcı söylemler ve nefret kampanyaları bağlamında da değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklamaları bulunmaktadır. Bu iddiaların doğruluğu ancak bağımsız ve etkili bir soruşturma sonucunda ortaya konulabilir. Bu nedenle yürütülen soruşturmanın olası ayrımcılık veya nefret saiki iddialarını da kapsayacak şekilde yürütülmesi, yaşam hakkının korunması ve adaletin tesisi bakımından zorunludur.

Yaşam hakkının etkin biçimde korunabilmesi, devlet gözetiminde meydana gelen her şüpheli ölümün hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde aydınlatılmasına, maddi gerçeğin ortaya çıkarılmasına ve sorumluluğu bulunan kişi ya da kamu görevlilerinin hukuk önünde hesap vermesini sağlayacak etkili mekanizmaların işletilmesine bağlıdır. Bu çerçevede kamuoyunun doğru ve eksiksiz biçimde bilgilendirilmesi, Murat Çiçek'in gözaltında gerçekleşen şüpheli ölümüne ilişkin tüm belirsizliklerin giderilmesi, ölümün meydana geliş koşullarının bütün yönleriyle açığa çıkarılması, varsa ihmal, kusur veya sorumluluğu bulunan kişi ve kurumların tespit edilmesi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yurt dışında bulunan yurttaşlarının yaşam hakkının korunmasına ilişkin pozitif yükümlülüklerini etkin biçimde yerine getirip getirmediğinin açıklığa kavuşturulması amacıyla olayın tüm boyutlarıyla araştırılması gerekmektedir.

Murat Çiçek'in şüpheli şekilde yaşamını yitirmesine ilişkin tüm belirsizliklerin giderilmesi, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması ve benzer hak ihlallerinin önlenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların değerlendirilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9	SİNAN ÇİFTYÜREK	VAN	
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	